

GAZETA de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N° 104.

Brashov, 29. Decemvrie.

1847.

Предъя Газета de Трансильвания ще ал Фобије пентръ шинте, інімъ щі літераторъ есте щі пе азъ 1848, 8 фюр. (24 дождечері), пе $\frac{1}{2}$ ал 4 фюр. ари. Препчераціа се баче за тóтъ ч. рец. поще, към щі ла къпекъ ю Дні колекторі щі азъме дн Баккремпші ла D. Іосіф Романов щі комп., ѹар дн Іаші ла DD. фраді N. щі Хр. Георгій дн порта мітрополії.

БНГАРІА.

Похов. Давъ че диета спре сървътори ва пъвса кътева зіле, апои газетеле пе адъя чева таи поѣ, докът лъщеле щі парте маре фервінділе дескатері а ле шедингелор трекъте. Партидеle дела веprіmреа адресеи дн-ко-коче се демаркъ атът de ацер дн консерватівъ щі опосідіопалъ, кът ачеаста трекъ щі ла жълтіе дн афаръ, лъкъ че пъвъ ачи, пе се таи дн-тъмплъ. Дн Пресъврг домнеше бола върсатълъ; дистиши дн. Са палатълъ, към щі алте кътева персона таи щі азъме графінеле Каролі щі Батіані как de ачелаш. Коконі щі коконеле фръстоасе веprъстоасе, дн-ті тем фрътседа. —

АДСТРІА.

Biena, 25. Декемвріе. Регіментъ de пеадестріме Хес порні de аічі кътъ Стіріа щі таи дн-ко-ло. Каръле de артілеріе порнек de аічі ла Италия, спре а рідика ватерійе de аколо пе пічор de ръсвоів. — Dирекціа чес. рец. а фаврічей топітіре de фер дн Маріаделл, кареа пъвъ акт пріміа щі дела партівъларі челе таи грандіосе дн-сърчіо-рі de а върса машина, актма докіаръ, къ дн рестітп de 6 лві пе піте прімі пічі въ лъкъ de ал пріваділор, пентръкъ фавріка е форте оккупать къ лъкврі пе сокотеала арматеи. Азъме сънт а се топі тъпврі de фер пентръ фортьреце щі пентръ марина беллікъ (de ръсвоів), към щі кътева тіліоане de глоанде de тоатъ търішеса, каре тоате треве съ се гътіасъ ла терміоврі дефінте, пріп дрмаре лъкъ кътре зіоа щі поантса. (Газ. він. ш. а.)

— Шіреа деспре тоартеа Маест. Сале а Маріей Лісіеі продѣсе дн Biena імпресіе дареноасъ. Дела ръпосата ръмасерь авері прівате фоарте дн-съмнате. Din късъторіа са шорганатікъ въ цепералъл австріак гравія Nainperg се аблъ дн віадъ къцва фії карі поартъ тітъла „графі de Понтеково.“ Nainperg автсе фії щі din ынтеіа са късъторіе; въвл din ачай е цінереле рецелві Вір-

тъмкерцеі, ѹар алъл ка къпітан de хъсарі дн Бълат фе стръбъс щі вчіс de въ остана дн-вершвнат аснпры.

Дои таи цепералі твріръ таи de кърънд, адікъ фелдмаршаллайтенанді пріпчіпеле Фр. Ант. Хохенцоллерн-Хексиген щі пріпчіпеле Карол Аверсперг. —

МОЛДАВІА.

Іашії. Давъ датвріле къте пе адъя газетеле молдаве, бола de віте дн ачест пріпчіпат паре къ вреа а се лъді таи твлт de кът дн азъл трекът (1846). Ачест ръб се артъ ло дн-тъл Пэтлєї щі репеде ажансе щі дн ал Текччлъ. Мъсвреле ішці лваете de администраторії дн-тъл въстани се сілеск а търціні ръбл пітмай ла локвріле інфектате. Спю ка бола се адъсе din Цара ротънеасъ. Се креде къ даќъ квдълъ лві таи пайнте дн-чата транспортвріле ла пітвъл пітміт Въденії, адікъ сателе деалвогъл Сиретълъ пе ш'ар пльоце пе-порочіреа. Компнікадіа къ Одовешиї, de віnde се портъ вінаделе дн-тот пріпчіпатъл есте преа de темтъ.

Бълетінъ din 7. Декемвр. пе-блікъ то чірквіларіз інстрітіоріз щі твстътіоріз пе-търтъ тріввпалеле жадекътіорещі таи въртос къ прівіре ла дн-гръдіреа прігопірілор порівне фъръ темеів.

— Не кънд газетеле din Баккремпші фак-тнеле компліменте содієтъї акторілор ротъні de аколо, — din о дн-шіодаре а Алвіні Ромънне ведем, къ тргпа акторілор падіоналі din Іаші се десфінцасе кіар de кътъ дн-тъл тъверпіз „давъ кътрецивръріле къпекъте“ (давъ каре ?); ѹар таи de кърънд се добънді воіе а се реорганиза театъл падіонал ротънъ, дн-сънт алъ дірекціе. —

— Щіреа деспре театъл построен въ дн-шіодаре, къ театъл построи падіонал дн-къ мерце ръб къ тóтъ сіргвінда дірекціе щі ле-філе дн-съмнате че пльоце акторілор. Актм деодатъ ай щі дн-чата. Прічіна сънт кіар акторії дн-шії, падіонеа чеа реа а къторва щі пе-

аскетареа ла даториile lor. De mai тълте-
орi direkcia саё дикредицат, въ тай даты
треище а се дикриода въ консерваториe, спре
а се форма въ пътър тай диксепнат de ак-
тори външнi, до кът съ въ атьре дела капри-
дия пiчi а вътия din тръпшиi репресентареа
твое пiесе. И въ театър саё фъктът келтвеле
Форте диксепнате, шi пътai o direkcie начеа
de астъзи о пoте скoте лa капът, къчи аре о
тай маре дикръпrie шi тай тълте тiж-
лоче." — —

Ачелаш **Dn.** кореспондент не маї **ж-**
сеантъ ші пептъ аpendarea вътілор. „Деңъ
конвенція Молдова траце а треіа парте din
съма жотреагъ, аша ее сферес о скъде ре de
врео тіе галыні. Кѣ тóте ачестеа впіреа
вътілор есте вп пас форте фолосіторіз **ж**
тотъ прівіреа пептъ амбъе пріочіпателье.
Аѣ сосіт тіппъ ка толдовенії ші валахі
съ **ж**ачеантъ аші **ж**віопоще інтересіріле лор,
ші а се **ж**икредінда въ съпт фраді, фраді
кѣ літва, кѣ реліцівпea, кѣ стюцеле ші вна
кѣ свфлетъ, кѣ inima, кѣ гъндъл ші кѣ сим-
діріле; віада лор съ фіе вна ші totala лор
рецеперадіе політікъ ші національ вна. Тóте
амървітеле, сарведеле ші сечіле рівалітъци,
каре **ж** веакъл пострѣ пъсъ ші фетейлор
ле стаб преа вржт, кѣ кът таї вжртос вър-
ваділор, съ ръшъе ла о парте, съ пѣ **de a**
скандъль карактерелор тарі ші скопблі
плъкът ші **ж** окії Европеї шчл. шчл.

Chronica strâină.

Італія. Modena. Прінчіпеле Modeneї
дев'яте, яким се таї піблікасе, капрінсे чета-
тева Фівідано дела Тоскана пе кале пъ-
чвітъ, апої тотваш Магріжат de пъстрареа
ліпіції, черв' ажвторівл трюпелор чес.
р. австріаче, каре ші істтаръ жи аче-
лаш стат, спре а окна Фівідано ші Речю —

Пресія. Берлін, 18. Декемвр. Din полопії пресію комплікації до революція галіція. оут фесеръ осъндіді ла тоарте; чі рецееле пардонь пе шепте інші din ei; позтаї Мірославські вічі се рягъ de пардон вічі апель. — Консіліарів Ведеке (квоскет шіла Галац) Фв пис ла прінсоаре, кум се креде din прічиня впор тъокъторії асетеевеа челор дескоперіте до вара трек. ла Паріс (ші пе ла пої вара юрпа). Ачеастъ пепорочіре а лві Ведеке бате ла ої.

Франца. Парис 23. Декемв. Се съвътъ таре къ челе треи кврді вордіче дн социетате въ Франца ші Фъръ Брітапіа вор дн-тревені неапърат дн тревише din лъвотръ але Елвеціе. Чел пъдіо атът е адеверіт, къ ієрі Dn. Гібзот авѣ о люделвигъ конферіонъ въ DDois de Аппоні (ал Австріе), de Арнім (ал Прасіе) ші de Киселев (ал Рсіе), іар не солзл Брітапіе ddlor вітаръ ал віема ла ачea конферіонъ (La Presse et Allgem. Zeitg.).

Брітанія шаре. London, 20. Декемвр.
Ли парламент токма актъ се десвате каса
евреілов, кирі ласъ до тог регатъ аба-
трек песте 40 мі. Ет ші пътъ актъ авеа

дрептврі чівіле, досъ преа пшціне політіче; апої фіндкъ таі дъльтзі токта четатеа Лондоннбл алеасе de ал сът депват дп парламент пе в. Ротшилд, актм се dede окасіе а декрета о тоталъ еманчіпаціє політікъ а тутврор евреілор, каре дисеатъ атьта: ай прімі ла тоате ратвріле дерегъторіло політіче дптокта ка дп Франда. Диспета фв фервінте, къчі евреї аввръ опоненці твлді; чі лорд I. Росел тіністръл ші алді къдіва бърваді тарі ді апъраръ тінєнат ші дпвіп-серъ къ таіорітате de 253 дп контръ ла 186 гласврі. Съ ведем че вор зіче таі тързіор епіскопії дп каса лорзілор.

Ляtre ачестеа евреї din Англія гътеск
о адресъ преа Фрѣтъсъ кътръ папа Ротеи
пептре твлтеле бъвътъді ші възбрърі чивлѣ
че Фълѣт ф. са пътерошілор евреї din ста-
тълъ съдъ. Асеменеа адресъ тримісертъ папі
ші евреї din Константинопол, де карії дисъ
нѣ преа тирът, дѣтъ че еї възбръ есем-
пъвлъ святапъвлѣ, каре dede папії ші прімі
ел ферічтърі ші пресентърі. Дзеъле, таре
е пътереа ideiилор, таре е пътереа спірітъ-
лѣ че дисъфълъ не попоръ до веакъл по-
стрѣ. Евангелиа, Алкоранъ ші Талмудъл даѣ
тъпъ de паче. —

Гречія. Атіна 10. Дек. Сенатъ вѣнчалъ авѣдъ
дикъ тръй, ел се спасе. Опосіціа рекъ по скъ къ
ше калеа червікъсъ вѣ путь вайта пічі вѣ паш.

Ръсия. Ст. Петербург 10. Декемврие.
До ачеастъ топархие се фъктъ то паш фоарте
диселют кътъ о тоталъ десровирие а тил-
оапелор de църкви рови. До влас дитвъръ-
теск каре зъкъ тай диделбог спре десватере
до снатъл de. стат., до 20. Ноемврие еши
санкціонат. До пътереа ачелвя църкви
рови (юваці) до тоатъ топархия къщігъ
дрептъл а пътеа квипъра орі че тошие а
воєрілор квѣтнадагі до datoriі с'ар bindе
прія личітацие. Дъсъ пътмаї компанітъді дит-
реці къщігъ ачест дрепт, чи апої се фак
пропріетаре пецирврите, ашea, кът еле іар
пот bindе ачеса тошие кві вор вреа, свот
кодідіе пътмаї ка съ фіе datoаре аші пъстра
атът пътъл de пропріетате, пе кът чере
требіонца компанітъді дитреці, adicъ тоши-
оаре пептръ фіекаре църкви, карі апої съвт
скъпаци пептръ totdeaгна de тоатъ ювъціа
ровітоаре. Ачест план ешие докъ de ла
Алесандъръ, чи авіа актъ се пътъ реаліза. —
До алт влас каре іаръші зъкъ до сенат, ва
дитродвиче о реформъ тоталъ до рапірвріе
амплосіаділор воєріді. —

Африка. Газетелे стрънне пълка дързилеле треките totala спомере а лві Asd-ел-Kadep, Фъръ а дисемна таі deanproape да чине ера съ се свицъ ачел ренхтіт фін ал фербітей кліте африкане. Аквт афльт къ ел ар фі таі черкат а се дифранта одатъ къ трънеле тарокане, чі авънд а скоате замъпть птмаі треі мії армагі, възѣ къ ар фі песте пттіндъ а таі да пепт; деві се свицсе сълтаплві тарокан къ кондиге de a віеці да паче tot дъ сювл имперівлві тарокан ші a deonpe артеле пентръ totdeavna. Съ таі ашептъ adеверіреа ачестеі щірі. Дествл къ амперітарії спріжодіръ звота de la з 1830

СКАРА

Май тълтор матери киприне дн Газета de Transilvania.

Съот тълци карий Газета нъ о пъстреазъ къ атъта гръжъ ка Фойеа, юар тай тързъ а вънд треввиядъ а речигъ тий артикл, се кълеск de пепъстрапре. Нои спре жолеспиреа ші а пъстръторилор ші а пепъстъторилор фачет астъдатъ о скършоръ ші пептръ га- зетъ. —

Nр. Газета.

Денюмреа варопвлі Samuil Josika de канчеларів

Деславшірі деспре катехісацие

Мортеа мітрополітъ Веніамін

Репортърі реletsіонаре din Бълат

Прівіре ценераль песте політика Европеї

Мортеа архідъчелві Йосіф, палатінъ Бъгаріеї

Аpendареа окполор Църеи роmъне пе 7 апі

Ноа констітюціе а Прѣсіеї

Деспре віреа вътілор, (din Іаші)

Пептръ пепсійле атполаадімор (Бълкъреші)

Деспре тълдітев сървъторилор ла роmъні

Десровіреа ціганілор дн Цара роmънеасъ

Дела Търчіа пептръ десквітъра- реа пріопчіателор

Деспре патвралізареа стрыілор, реформа школелор ші а літвеї дн Цара роmънеасъ

Некрологъ Дрвлі Конст. Рожа, тачедо-роmънъ

Реглареа вепітврілор клервлі дн Цара роmъні

Локідереа діеті роmъні. Діспітє асвора школелор дн діета молд.

Ардереа Бълкърешілор

Локідереа діеті молдаве

Боле обсерваці деспре къръвши пошрі

Латревеніре фірталъ дн Португалия din қавса революціе

Мортеа архідъчелві Карол

Наітареа дрвлілі de фер дн Бъгарія

Чима ші карантіеле, de dr. Васіч

Діетъ дн статъл папі

Деспре тървъчілае вълеасъ

Академіа de үніце дн Віена

Мортеа лві Daniil O'Connell

Тіпъріреа de кърді школастіче дн Молдавіа (порѣкъ)

Естрактърі деспре популацие, ко- лонізацие, падіонализаре

Ардереа оралівлі Театра

Школъ остьшасъ дн Бълкъреші

Проселітіствъ дндре роmъні

Лілеспіреа комітікаціе: пайта- реа кълтврі ші а феріцій по-

поярълор

Комплотъл асвора папі

Nр. Газета.

Din къвълтъл пър. Вентвра (mai тързій опріт).	62
Карактеръл лві Ioan Колетті	64
Къвълтъл падіонал ал дрвлі Söll- ner, (къ поте)	65 ші 3рт.
Бόла de віte дн Цара роmъні.	67 ші а.
Преварікаціе de пъдтрі (о ре- фронтаре)	72
О прівіре політика песте Европа	73
Мортеа лві Колетті	75, 77, 80
Естрактърі de ідеї політиче din gazetеле патріеі постре (пептръ літва роmънъ)	76
1, 2 Датврі прегътітуре din Italia (А- целю)	76, 78, 79
2, 2 Реформа школелор дн Цара роmънеасъ	77
2, 3 Чіркъларів школастік din Бълат	80, 81
4, 5 Скъмпетев ші фіметеа din естішп болера	82, 83
5 Предбл вакателор, еспортациа ші импортаціа	84
13 Артікл політик деспре Гречіа	85
13 Деспре віреа Трансільваниі къ Бъ- гарія (къ прівіодъ ші ла ром.)	87, 88
15 Лі кавса алецерій de епіск. п. з.	89
16 Deckiderеа діеті вігаре, пропо- сіділе рец.	90
16 Артікл політик деспре Ельвідіа	91
16 Вотізаціа пептръ епіскопъл п. з.	92, 93, 94
16 дн Търда .	95
18, 68 О союзіеалъ къ філе петещі .	96
23, 26 Стареа попорвлі църа дн Italia	96
25 О союзіеалъ къ Газета сървеасъ	98
19 Чіркъларів регвълторів de літвъ (Іаші)	99
22 Деспре індіденат саі патвралізагіе	101, 102
— De ачі дпколо десватеріле діетіеі по- стре протрасе тай престе tot авл кредем сігвр, къ преквт еле ай дпсемпътате кврат історікъ, ашea вор афла ші тай тързій алор чітіторі.	
Денъ че авл се дппліні, ші пісі тп едітор пз тай е даторів а комплата при пепъстрації, рвпді, пердтді, дорі- торії de аші комплата есемплареле дн кврс дпкъ de 4 септъмврі союзіеала 1. Іан- аріе 1848 вор афла пріл ла едіторъл J. Gött, саі ші ла Редакціе къ пред 4 крі. арц. де фіекаре пвтър. — Тот ла Dn. J. Gött се афль тай швле есемпларе din Фойеа пептръ шт. пе а. 1846, предбл 2 ф. арц.	
Л о в р тъ	
къ капетъл авлі ве тай пльтім о пріеті- пось даторіе ші кътъръ Dni преввтерапії кончетъцені аі пошрі din Брашов, а кърор лістъ сіогвр пептръ песівса гръмъдіре а матерілор пвлікане пз о пвлікарът къ аче- лор din афаръ (дела Nр. 1 пъль ла 29) атъпъодво пъль ачі. Ачеааш бртвейл дн шрвл дн каре апкаке а препвтера фіекаре.	
Йосіф Травш, сепатор, директор de по- ліціе.	
Antonie de Ковач, парох, авате р. кат.	

Август де Рот, сенатор шілотарів прім.
Касина пегзеторілор ротълі.
Касина пегзеторілор греч.
Георгіе Іоан ет Фії, четъдепі^{*)} ші пегзеторі (2 есемпл.)

Іоан Мартінович, пегзеторів.

Рудольф Орпідан, четъдеан ші пегзеторів.

Димітріє Димітрій, пегзеторів.

Михаїл Флѣствреан, четъдеан ші пегзеторів.

Іоан Іага, четъдеан ші пегзеторів.

Георгіе Іага, четъдеан ші пегзеторів.

Іоан ет Георгіе Іага, (пентрѣ Фірма дела Бѣкѣрші).

Ніколае Вірт, пегзеторів.

Іеродіаконъл Варлаамъ, псалт ла сғ. Николае.

Іоан Попасо, парох ші протопоп прім. ал Брашовълі.

Іоан Петрік, парох ші тіт. протопоп.

Георгіе Ніка, четъдеан ші пегзеторів.

Франції Чѣркѣ ет Войнескѣ, четъдепі ші пегзеторі.

Іоан Опрыш, апендаторъл оспѣтъріе „ма чербъл.“

Константію Белгагогль, четъдеан ші конфетарів.

Ніколае Текль, четъдеан ші пегзеторів.

Петрѣ Германъ, парох ші протопоп ал Брашовълі.

Бѣкѣр Поп, четъдеан ші пегзеторів.

Іоан Барак, транслатор мацістратъл.

Іоан Радѣ Лека, четъдеан ші пегзеторів.

Апостол Евстатіе Поп, пегзеторів.

Баръв Чепескѣ, пегзеторів.

Іоан Лека Ръзд, четъдеан ші пегзеторів.

Григоріе Іоан, парохъл греческ ла сғ. Треіме.

Гавріїл Карпович, пегзеторів.

Ніколае Барла, кафецій.

Ніколае Прѣда, професор (Ли Чернів).

Хаді Теодосіе Стеріад, пропріетаріј ли Цара ротъпескъ.

Григоріе Молдован, професор ла школа ром. чет.

— Тоді DДоїї авопаці, карії din лѣбтръл патріеи ші din деріле вечіне се арьтаръ пѣтai не Сем. II., вор ерта къ астьдатъ — пѣпъ ла алть окасіе таі лоплесніріе — не е песте пытіндъ а ле трече ли пъвлік опонанделе адресе.

Domпілор літераторі ші пъвлічіші, карії вор авеа плъчнre а тріміте фойлор постре ші de ачі ликоло артіклі ші алтѣшірі de інтерес комъл, преквт ле чеर тре-

^{*)} Съпт пѣтіре de четъдепі се лищелег ачі тоді пропріетарі de касе = Bürger.

взіпделе падіеі постре, арътъм, къ пе апъл 1848 de ші от ні се ва търі форматъл, editoreл дасъл да пе тотъ лина къте за свіплетен ла лина саб ла алта din амбеле фой, дасъл към Редакція ва афла къ кале. Дечі къ апъл пош джтрепріндепі поъ, остеелі ли поітє пе спіноса, чі преа повіла къраде а кълтвріе прів пъвлічітате.

Dictionarium

Latino - Valachicum

Къ вѣкѣріе ликвіпошіпцътв опоравілълі пъвлікъ, къ картеа чеа de D. професор Нік. Бѣльшескъ лиайтє къ во ал ші житътате лищіондатъ, ші de тѣлді ротълі къ таре дорѣ ащептатъ; картеа ачеа de атъта ліпсь ші пеапъратъ треввіцъ пентрѣ тоці, дар таі вѣртос пентрѣ тінерітев сколастікъ ротълі, чеа лищіондатъ, демъндатъ ші спріжінітъ de emіондія са двалтъ преа соіодітв D. Ноофітъ, архіепіс. ші тітрополітв църї ротълі, де ачел вѣрватъ ізвіторѣ de кълтвра ші ферічреа ротълілор: Dікционаръл Латіно Ротълк зікъ се пъсе ли Сівій съв тіпарів, ші лѣктрареа ліві лиайтєазъ къ снорів. Апромісівіле D. Бѣльшескъ фъкѣте ли лищіондъріле сале ли овіоптв ачеста de дѣлъ орї, ал фост тарі, ші тѣлді ерай кріюші ал ведѣ ефентв. Дар ликъ аквт треввіе кърат съ търтврісімѣ, къ ресвітатв чел ведем лиайтєа окілор джтрече тотъ ащептареа. Мърітев аформатълі, фіпътатеа хърт.еї, фртмісідіа діферітелор літере din ачеста Dікционарів, каре de ші съпт тървоте (petit), дар съпт форте ледівіле, апои ли тіндерера матеріеі есплікъндѣ къ таре лище лециере ші лѣтілатъ тоате семіфікъріле челе аdevъратъ, пропрі ші фіеврате; традвчереа чеа аквратъ ші фідель дасъл челе таі вѣпе Dікционарії Латіне, ликоітіе de вѣрбаді лихъцаді цермані ші францозі лессікографі, преквт de: Scheller, Forcellini, Bauer, Kraft, Georges, Freund, L. Quicherat et A. Daveluy. ші скрісъ лицр'о літвъ ротълі кът се пътѣ de къратъ, баре ва пътѣ серві dѣ модель ші пе вѣтіріе; чітареа авторілор класічі латіні; дерівареа фіекърі къвътвъ латін din патврала са етіфолоціе; къвантітатеа сілавелор латіне, саб тъсвра топвлі ли кът чеरе треввіца Проседіеі, къ во къвътвъ тоте — пе къшіваръ атъта пльчере, ликът пе пътем de кът съ гратвълът Ли професор Бѣльшескъ, пофілодві ка tot аша вѣрбътеше ші зелосѣ съ пътіаскъ джтрв тоте лѣктріе ші дареа афарь а продвітелор сале челор аdevъратъ літерарії, деспре каре ли скрітв тімпѣ таі пе ларг. — Іар преафінії сале D. мітрополіт, ді съптем тоді даторі таре тѣлдътіре ші реквішіондъ.